

Δύσβατος δρόμος η αποκατάσταση

Σύμφωνα με μελέτη, τα μέτρα για τις πυρόπληκτες περιοχές θα κοστίσουν 650 εκατ. ευρώ

Της Τανίας Γεωργιοπούλου

Μακρύς και δύσβατος προβλέπεται ο δρόμος για την αποκατάσταση των καταστροφών όσον αφορά το φυσικό περιβάλλον και την παραγωγική δραστηριότητα στις πυρόπληκτες περιοχές. Παράλληλα με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την ανασυγκρότηση σε όλους τους τομείς, το κόστος των οποίων εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 650 εκατομμύρια ευρώ ως το 2013, ο κίνδυνος της διάβρωσης εδαφών και της υποβάθμισης των επιφανειακών υδάτων απειλεί τους νομούς που επλήγησαν. Τα παραπάνω αποτελούν τα βασικά συμπεράσματα της μελέτης «Αποκατάστασης και Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα των Δασών και της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις πυρόπληκτες περιοχές» που παρουσιάστηκε χθες από τους υπουργούς Επικρατείας κ. Θ. Ρουσόπουλο και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Αλ. Κοντό. Για τη σύνταξή της συνεργάστηκαν 160 επιστήμονες υπό την επίβλεψη του Γεωπονικού Πανεπιστημίου. Όπως τόνισε ο πρύτανης, κ. Γ. Ζέρβας, στους επτά νομούς (Ηλεία, Κορινθία, Μεσσηνία, Λακωνία, Αρκαδία, Αχαΐα και Εύβοια) όπου οι συνέπειες των πυρκαγιών είναι μεγάλες, επλήγη το 35% της συνολικής τους έκτασης και επηρεάζεται άμεσα ή έμμεσα το 37% του πληθυσμού τους. Σύμφωνα με τα στοιχεία, κάηκαν 243.718 στρέμματα ελαιώνων, 21. 049 στρέμματα αμπελώνων και 13. 581 στρέμματα με δενδρώδεις καλλιέργειες, κυρίως αμυγδαλιές, καρυδιές, αλλά και συκίες. Από τους ελαιώνες που κάηκαν, το 63,6% εκτιμάται ότι έχει υποστεί πλήρη καταστροφή.

Μικρότερες είναι οι απώλειες στο ζωικό κεφάλαιο, αλλά το σημαντικότερο πρόβλημα όσον αφορά την κτηνοτροφία είναι η καταστροφή των βοσκοτόπων. Στους επτά νομούς υπολογίζεται ότι κάηκαν 1.472.300 στρέμματα δασών και δασικών εκτάσεων, γεγονός που συνδέεται άμεσα με τη βόσκηση, δεδομένου ότι σημαντικό τμήμα αυτών των περιοχών χρησιμοποιούνταν ως βοσκότοποι, αλλά και στις ίδιες περιοχές τώρα πρέπει να απαγορευτεί η βόσκηση προκειμένου να αναβλαστήσουν. Μεγάλες εκτάσεις στις περιοχές που κάηκαν κινδυνεύουν από τη διάβρωση λόγω των πυρκαγιών συνολικά 2.230.400 στρέμματα ενώ κάηκε το 22,3% των προστατευόμενων περιοχών Natura.

Μάλιστα, για τον περιορισμό αυτού του κινδύνου οι επιστήμονες προτείνουν να διατηρηθεί το 50% των καμένων δέντρων για δύο χρόνια. Όπως είναι φανερό, σε όλες τις πυρόπληκτες περιοχές που βασίζονταν στην αγροτική παραγωγή σύντομα θα προκύψει πρόβλημα απασχόλησης και εισοδήματος. Η μείωση της γεωργικής παραγωγής θα επηρεάσει και τις μονάδες μεταποίησης, όπως τα συνολικά 110 τυροκομεία και 177 ελαιουργεία. Η μελέτη προτείνει οι άνεργοι κάτοικοι των πυρόπληκτων περιοχών να ενταχθούν στο πρόγραμμα του ΟΑΕΔ για αναδασώσεις και αντιπλημμυρικά έργα.

Προϋπολογισμός για την αποκατάσταση των πυρόπληκτων νομών

	Προϋπολογισμός (ευρώ)
Περιβάλλον	
Αντιδιαβρωτικά έργα	113.660.885
Προστασία υδατικών πόρων	68.094.000
Αποκατάσταση & προστασία δασών	125.450.000
Σύνολο	307.204.885
Παραγωγικό σύστημα	
Ζημιές στην ελαιοκαλλιέργεια	122.943.232
Ζημιές στην αμπελουργία	53.642.646
Ζημιές λοιπών δενδρωδών καλλιεργειών	3.818.919
Ζημιές στη μελισσοκομία	4.359.613
Ζημιές στην κτηνοτροφία	92.794.491
Σύνολο	277.558.901
Μεταποίηση και υπηρεσίες	
Ζημιές στη μεταποίηση	7.197.950
Ζημιές στον αγροτουρισμό	1.800.350
Σύνολο	8.998.300
Υποδομές	
Αποκατάσταση ζημιών στις υποδομές παρακολούθησης/διαχείρισης ακραίων υδρολογικών φαινομένων λόγω πυρκαγιάς	49.000.000
Υποδομές προβλέψεων εκδήλωσης πυρκαγιών και πλημμυρικών φαινομένων (μετεωρολογικοί σταθμοί)	2.930.000
Σύνολο	51.930.000
Γενικό Σύνολο	645.692.086

Παράλληλα προτείνεται η επιδότηση θέσεων εργασίας στο πλαίσιο του αναπτυξιακού νόμου. Σημαντική είναι η επίδραση των πυρκαγιών, τόσο στην ποιότητα όσο και στην ποσότητα, στα επιφανειακά κυρίως νερά στους πυρόπληκτους νομούς. Η επιφανειακή απορροή των υδάτων, ακριβώς επειδή δεν υπάρχει βλάστηση για να τα συγκρατήσει, αναμένεται να αυξηθεί κατά 15%, με αποτέλεσμα να σημειωθούν πλημμύρες και καταστροφές. Αντίθετα, στις περιοχές αυτές, πολλές πηγές στέρησαν ή η παροχή τους μειώθηκε αισθητά, ενώ το νερό που έχει απομείνει παρουσιάζει έντονη επιφανειακή ρύπανση, άρα ακατάλληλο για ύδρευση ή πότισμα.

Σημαντικές είναι επίσης οι μεταβολές στα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών νερών, λόγω της μεταφοράς σημαντικών ποσοτήτων υπολειμμάτων της καύσης, όπως η στάχτη, ενώ αναμένονται αυξημένες τιμές διοξειδίων λόγω της καύσης χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων. Σύμφωνα με τους συντάκτες της έκθεσης, επιβάλλεται να πραγματοποιηθούν έργα - παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της υποβάθμισης της ποιότητας του νερού και της μείωσης της παρεχόμενης ποσότητας. Ειδικά όσον αφορά στην ύδρευση για τα μικρά ορεινά χωριά, που είναι πλέον προβληματική εξαιτίας της μείωσης της παροχής των πηγών, αλλά και της κακής ποιότητας του νερού, προτείνεται η μεταφορά και αποθήκευση νερού σε δεξαμενές.

Κίνδυνος διάβρωσης

Εκταση (στρ.)

	Στρέμματα
Κανένας	91.632,40
Ασθενής	123.334,30
Μέτριος	1.290.170,80
Μεγάλος	787.117,10
Πολύ μεγάλος	153.011,60
Εξορύξεις	43.930,00
Σύνολο	2.489.196,20